

سرانجام به شکل رسمی قبض کانال

دیپلماتیک مستقیم تهران – ریاض در یکن گشوده شد. روابط ایران و عربستان که حدود ۸ سال پیش و در پی اعدام شیخ نمر، ماجرای دردناک منا و در نهایت عربستان تعلیق شده بود با گفت و گوهای پنهانی طرفین در بغداد به سمت حل اختلافات حرکت خود را آغاز کرده است.

دو کشور در طول ۳سال حداقل ۷ مذاکرات غیررسمی داشته اند. تداوم نشست‌ها در سکوت، برخی از تحلیلگران را از نتیجه‌بخش بودن آن‌ها ناامید کرده بود اما حضور مشترک دریابان «علی شمخانی» دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران و «مسعد بن محمد العیاب» وزیر مشاور و عضو شورای وزیران و مشاور امنیت ملی عربستان سعودی در یک قاب، آن‌هم در پکن و در دو سوی «ولنگ نی» عضو دفتر سیاسی کمیته مرکزی حزب کمونیست و عضو شورای دولتی جمهوری خلق چین، در ۱۹ اسفندماه سال گذشته شمسی، همان شوکی بود که بسیاری از رسانه‌ها، مقامات و مسئولان جهان را در خود فرو برد.

شمخانی، نماینده رهبر معظم انقلاب از ۱۵ اسفند ۱۴۰۱ با هدف پیگیری توافقات سفر رئیس‌جمهور، مذاکرات فشرده‌ای را به‌منظور حل‌وفصل نهایی موضوعات فیمابین تهران – ریاض با همتای سعودی خود در چین آغاز کرد که در نهایت به توافق و بیانیه سه جانبه منتهی شد که ضمن قدردانی از نقش سازنده چین، از توافق ایران و عربستان برای آغاز روابط دیپلماتیک ظرف حداکثر دو ماه خبر می‌داد و یادآور می‌شد وزرای امور خارجه دو کشور جهت اجرای این توافق و انجام تعهدات لازم برای تبادل سفرا با یکدیگر ملاقات می‌کنند. پس از این بیانیه، وزرای امور خارجه دو کشور در گفت‌وگوهای تلفنی ضمن دعوت از سران، برای سفرهای متقابل به دو کشور، درباره زمان و مکان گفت‌وگوهای آینده ایزنی کردند.

دیدار دوستانه در قلب اژه‌های زرد
سرانجام ، «حسین امیرعبداللهیان» و «فیصل بن فرحان» وزرای خارجه ایران و عربستان روز پنجشنبه ۱۷ فروردین در پکن پایتخت چین، با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند.
این نخستین دیدار وزرای خارجه دو کشور از سال ۱۳۹۴ (۲۰۱۶) محسوب می‌شود. پس از ایس دیدار وزرای خارجه دو کشور درباره مهمترین محورهای مورد بحث و توافق طرفین با رسانه‌ها سخن گفتند و در نهایت بیانیه‌ای امضا شد که نقشه راه روابط دو کشور در آینده خواهد بود.

وزرای خارجه ایران و عربستان همچنین با همتای چینی خود، «چین گانگ» دیدار کردند. دیدار‌های دو جانبه امیرعبداللهیان با همتای چینی و فرانسوی هم از دیگر برنامه‌های وزیر امور خارجه در این سفر مهم بود.

در بیانیه امضا شده از سوی امیرعبداللهیان و فرحان، همکاری‌های امنیتی پرسنی، موافقت‌نامه سال ۱۳۸۰ و همکاری‌های اقتصادی، تجارت، سرمایه‌گذاری، فناوری، علوم، فرهنگ، ورزش و جوانان بر مبنای تفاهمی خواهد بود که سال ۱۳۷۷ بین دو کشور به امضا رسید.

گشایش نمایندگی‌های طی زمان مورد توافق، آغاز اقدامات لازم را برای بازگشت سفارت‌خانه‌های دو کشور در ریاض و تهران و سرکنسولگری‌ها در جده و مشهد، ایجاد هماهنگی لازم میان هیات‌های فنی برای بررسی راه‌های گسترش همکاری میان دو کشور از جمله از سرگیری پروازها و سفرهای متقابل هیات‌های رسمی و بخش خصوصی، تسهیل اعطای وادید برای شهروندان دو کشور از جمله وادید عمره، از مهم‌ترین بندهای بیانیه مشترک و توافق ایران و عربستان بود.

همچنین تهران و ریاض در ایس بیانیه تعهد دادند، همکاری خود را در هر زمینه‌ای که می‌تواند امنیت و ثبات منطقه را تأمین

روابط دیپلماتیک تهران و ریاض رسما از سر گرفته شد

گشایش قفل روابط ایران و عربستان با کلید چینی

رئیس سیا سرزده به ریاض رفت

تاکید بر اعتمادسازی و تأمین منافع تهران و ریاض

تحقق منافع مشترک دو ملت برادر وجود دارند، دیدارهای مشورتی و گفتگو را بی‌پرومان راه‌های همکاری برای تحقق هرچه بیشتر چشم انداز‌های مثبت در روابط افزایش می‌دهند. دو طرف بر آمادگی خود در راستای از بین بردن همه موانعی که پیش روی گسترش همکاری بین دو کشور است تأکید کردند.

این بیانیه تصریح می‌کند که دو طرف توافق کردند همکاری خود را در هر زمینه ای که می‌تواند امنیت و ثبات منطقه را تأمین کند و منافع ملتها و قدردانی آن را محقق کند. گسترش دهند.

بیانیه مشترک ایران و عربستان خاطر‌نشان کرد که در پایان نشست دو طرف کمال تشکر و قدردانی را از طرف چینی به خاطر میزبانی این نشست ابراز داشتند. همچنین دو طرف از کشور سوئیس به خاطر تلاش‌های با عمل آمده برای حفاظت منافع عربستان و ایران تشکر کردند. جناب آقای امیر فیصل بن فرحان آل سعود وزیر امور خارجه عربستان سعودی دعوت از جناب آقای حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران برای سفر به عربستان سعودی و برگزاری نشست دو جانبه در ریاض را تجدید کرد. جناب آقای حسین امیر عبداللهیان از این دعوت استقبال و از جناب آقای امیر فیصل بن فرحان آل سعود برای سفر به جمهوری اسلامی ایران و برگزاری نشست دو جانبه در تهران دعوت به عمل آورد و وزیر امور خارجه عربستان سعودی از این دعوت استقبال کرد.

همچنین درون زا بودن امنیت در منطقه تأکید کرده و بر این موضوع اتفاق نظر داشتند. این دیپلمات ارشد جمهوری اسلامی ایران تصریح کرد: ایران و عربستان سعودی در چارچوب اراده سیاسی دو کشور برای گسترش روابط دوجانبه در همه زمینه‌ها بر آمادگی مشترک برای اجرایی کردن موافقتنامه‌های پایهای و مبنایی موجود بین دو کشور از جمله موافقتنامه جامع همکاری‌های دو جانبه و خوشنودی بین فرحان و دستور کار مشترک است.»

«فیصل بن فرحان» وزیر خارجه عربستان نیز در این دیدار از برگزاری این نشست و فعال شدن روابط رسمی دو کشور در ماه مبارک رمضان ابراز خرسندی کرد و آن را زمینه ساز خیر و برکت برای دو کشور و کشورهای منطقه توصیف کرد.

وی به گشایش صفحه جدیدی در روابط دو کشور و شکل گیری افق‌های جدید در روابط دوستانه و برادرانه میان ایران و عربستان اشاره و بر آمادگی کشورش برای اجرایی کردن موافقتنامه‌های موجود میان دو کشور تأکید و از تبادل هیات‌های عالی میان دو کشور استقبال کرد.

وزیر خارجه عربستان گفت: روابط جدید میان دو کشور، فضای مثبت جدیدی را در کل منطقه ایجاد کرد و عربستان سعودی آمادگی دارد تا با کمک و همکاری ایران فضای مثبت، یادشده در چین گفت: در چارچوب مذاکراتی که امروز بین دو وزیر خارجه در دو دور گفت‌وگوهای خصوصی و عمومی انجام شد، طرفین بر اهمیت ثبات و امنیت در منطقه و

بر سر راه گسترش همکاری‌ها را برطرف کنند» و روابط امنیتی و تجاری را توسعه دهند. نکته اساسی برای واشنگتن اینجاست که نشست پکن بر موقعیت جدید چین به عنوان یک میانجی در منطقه ای که منبع حیاتی تأمین انرژی است، تأکید می‌کند. این نشست همچنین در زمانی رخ می‌دهد که حکومت مذهبی ایران با مخالفت گسترده و بحران اقتصادی به چالش کشیده شده است. پیش از ورود چین برای میزبانی اولین توافق رسمی در ماه مارس، عربستان سعودی و ایران تقریباً دو سال برای احیای روابط، عمدتاً در عراق، گفتگو کرده بودند.

خونسردی ظاهری واشنگتن

«ودان پاتل» معاون سخنگوی وزارت خارجه آمریکا درباره نظر دولت آمریکا در خصوص روابط دیپلماتیک میان ایران و عربستان گفت: نشست وزرای خارجه ایران و عربستان (در چین) گامی قابل انتظار در روند گفتگو میان دو کشور است.

وی مدعی شد: ما مدت‌هاست که گفتگو و دیپلماسی مستقیم، از جمله میان ایران و کشورهای همسایه‌اش را برای کمک به کاهش تنش‌ها و خطر درگیری تشویق کرده‌ایم.

معاون سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در عین حال در تداوم هراس واشنگتن از نفوذ منطقه ای ایران گفت: اگر این گفتگو منجر به اقدامات ملموس ایران برای توقف فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده‌ش در منطقه، از جمله تکثیر سلاح‌های خطرناک شود، البته ما از آن استقبال می‌کنیم.

این مقام وزارت خارجه آمریکا ادامه داد: تقریباً ۸۰ هزار شهروند آمریکایی ساکن عربستان سعودی هستند. اگر اقداماتی از سوی ایران و همسایگانش – در این مورد عربستان سعودی– انجام شود که به مهار اقدامات بی‌ثبات‌کننده کمک کند و امنیت بیشتری برای آمریکایی‌ها در مقابل حملات بیشتر فراهم آورد، مطمئناً هر خوشایندی خواهد بود. این اظهارات معاون سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در حالی است که یک مقام آمریکایی اعلام کرد در سی توافق تهران – ریاض با میانجیگری چین، ویلیام برنز مشهور به بیل برنز رئیس سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) سفری به عربستان داشته است.

نگرانی ضمنی سیا
برخی منابع خبری به نقل از یک مقام آمریکایی اعلام کردند: بیل برنز، رئیس سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) این هفته برای دیدار با مقامات عربستانی و تقویت تعهد واشنگتن به همکاری اطلاعاتی در عربستان سعودی حضور داشت.

این مقام آمریکایی گفته است: برنز به عربستان سعودی سفر کرد و در آنجا با همتایان اطلاعاتی و رهبران کشور درباره منافع مشترک گفتگو کرد. این مقام که نامی از او فاش نشده است، افزود: است که برنز «تعهد آمریکا به

همکاری اطلاعاتی با عربستان، به ویژه در زمینه‌هایی مانند مبارزه با تروریسم» را تقویت کرد. سخنگوی سیا در پاسخ به پرسش‌ها درباره تأیید این سفر، گفته است که این سازمان در مورد سفر برنز اظهار نظر نمی‌کند.

سفر مخفیانه و بدون اعلام رسانه ای، رئیس سیا در پی توافق غافلگیرکننده میان ریاض و تهران با میانجیگری چین به منظور احیای روابط دیپلماتیک، بازگشایش سفارت‌ها و تبادل سفیران در ماه آینده، انجام شد.

روزنامه آمریکایی ال استریت ژورنال به نقل از مقامات آگاه گزارش داد که ویلیام برنز رئیس سازمان سیا که در سفری اعلام نشده در هفته جاری به عربستان سفر کرده بود، در دیدار خود با مقامات سعودی ابراز نارضایتی کرده است.

این روزنامه آمریکایی نوشت رئیس سیا به محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی گفت است که «امریکا از اشتی جویی و

احیای روابط حسنه ریاض با ایران و سوریه که همچنان تحت تحریم‌های شدید غرب هستند، غافلگیر و شوکه شده است.»

و ایران با توجه به دیدگاه آن‌ها نسبت به منطقه همچنان پابرجاست.» «فریال سعید» هنگام بررسی توانایی باقوه ریاض برای حفظ روابط دیپلماتیک با تهران و همچنین همکاری انرژی در خلیج فارس در طول سال ۲۰۱۹، به طور فزاینده‌ای نگران این موضوع شده اند که اگر تهران مورد حمله قرار گیرد، چگونه ممکن است علیه سایرین تلافی کند. رهبر عربستان سعودی مصمم است اطمینان حاصل کند که اگر اختلاف بین ایالات متحده و اسرائیل از یک طرف و ایران از سوی دیگر از کنترل خارج شود، سعودی توسط تهران هدف قرار نگرد. همانطور که دکتر عزیز القاشیان، یکی از همکاران موسسه «کشورهای عربی خلیج فارس» در واشنگتن، به Responsible Statecraft گفت که در نحوه برخورد ریاض و تسل اوپو با ایران و مقابله با آنچه که هر دو کشور «تهدید بزرگ ایران» می‌دانند، تفاوت وجود دارد.

ویژه

تاکید امیر عبداللهیان بر توسعه روابط ایران و چین

وزیر امور خارجه کشورمان با اشاره به گام‌های مستحکم برداشته شده در روابط دو کشور طی یکسال گذشته گفت: نگاه راهبردی ما بر توسعه روابط با چین است.

به گزارش ایسنا، امیرعبداللهیان با اشاره به توافقات برجسته رؤسای‌جمهور و برنامه جامع همکاری‌های بلند مدت دو کشور افزود: اطمینان دارم که توافقات در رئیس‌جمهور با جدیت پیگیری و اجرا خواهد شد و روابط دوجانبه با سرعت بیشتری به پیش خواهد رفت.

وی هم‌چنین با اشاره به رویکرد دولت سیزدهم در توسعه روابط با کشورهای منطقه گفت: جمهوری اسلامی ایران از مشارکت با چین و کشورهای حوزه خلیج فارس در راستای ابتکار کمربند راه استقلاب می‌کند. وزیر امور خارجه کشورمان در راستای تقویت همکاری دو کشور در زمینه‌های مختلف از جمله در حوزه اقتصادی، تسریع در برگزاری اجلاس کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی دو کشور را خواستار شد.

موضوعات مرتبط با همکاری‌های دو کشور در زمینه‌های انرژی، بانکی، پولی و اعتباری، تجارت و بازرگانی، همکاری‌های استانی، تسهیلات روادیدی و نیز همکاری‌های فرهنگی از دیگر موضوعات مطرح شده توسط وزیر خارجه کشورمان در این دیدار بود. امیرعبداللهیان از همتای چینی خود جهت سفر به جمهوری اسلامی ایران دعوت کرد. چین گانگ وزیر امور خارجه چین نیز در این دیدار گفت: متعاقب دیدار رؤسای‌جمهور دو کشور، روند روابط دو کشور شتاب گرفته و چین مایل است براساس نقشه راه مصوب، در زمینه توسعه روابط دو جانبه مشارکت و همکاری کند. وی ضمن عمیق توصیف کردن روابط فیمابین افزود: چین از تمامیت ارضی ایران حمایت می‌کند و با مداخله خارجی در امور داخلی ایران مخالف است. وزیر امور خارجه چین با اظهار خرسندی نسبت به برقراری روابط رسمی ایران و عربستان، گفت این توافق به تقویت ثبات و امنیت در منطقه کمک می‌کند و چین از توسعه روابط ایران و کشورهای منطقه استقبال می‌کند و این تحولات مثبت نشان می‌دهد که تحریم‌های یکجانبه اعمال شده بر ایران بی‌فایده است. وزیر امور خارجه چین هم‌چنین بر لزوم تقویت روابط دو کشور در زمینه‌های منطقه ای و بین‌المللی به موازات توسعه روابط دو جانبه تأکید کرد. وزیر خارجه چین ضمن اظهار تشکر و قبول دعوت همتای ایرانی خود جهت سفر به

بشر دوستانه

انتقاد ایران از سکوت جامعه جهانی

مقابل جنایت اسرائیل

نمایندگی ایران در سازمان ملل در توبیتی نوشت: شورای امنیت برای دهه‌ها از انجام مسئولیت‌های خود در پاسخجویی به جنایات رژیم اسرائیل به دلیل حمایت بی‌دریغ ایالات متحده اجتناب کرده است. دفتر نمایندگی ایران در سازمان ملل در ادامه این توبیت نوشت: «جامعه بین الملل باید از سکوت دست بردارد و به طور متحد علیه جنایات این رژیم؛ تجاوز اسرائیل، اشغال و هتک حرمت مسجد الاقصی عمل کند.»

درخواست برگزاری نشست اضطراری سازمان همکاری اسلامی

«حسین امیرعبداللهیان» وزیر امور خارجه ایران، در خلال برنامه های خود در پکن، شاهنامه پنجشنبه در یک گفتگوی تلفنی با «حسین ابراهیم طه»، دبیر کل سازمان همکاری اسلامی، در خصوص تعرض اخیر و هتک حرمت مسجد الاقصی توسط رژیم صهیونیستی، به گفت‌وگو و تبادل نظر پرداخت.

به گزارش ایسنا، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران ، در این گفتگوی تلفنی ضمن تأکید بر ضرورت برگزاری نشست اضطراری سازمان همکاری اسلامی در سطح وزرای امور خارجه کشورهای عضو برای رسیدگی به تعرض اخیر رژیم صهیونیستی به مسجد الاقصی، آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای هرگونه همکاری در برگزاری این نشست را مورد تصریح قرار داد. امیرعبداللهیان هم‌چنین با اشاره به گفتگوی تلفنی رئیس‌جمهور کشورمان با رئیس‌جمهور اندونزی در این ارتباط، دیگر برنامه‌های پیش‌بینی شده از سوی جمهوری اسلامی ایران در این خصوص را به اطلاع دیگر کل رساند. حسین ابراهیم طه دبیرکل سازمان همکاری اسلامی نیز در این گفت و گوی تلفنی، به محکوم کردن تعرض اخیر صهیونیست‌ها به مسجد الاقصی، از برگزاری نشست نمایندگان کشورهای عضو سازمان در سطح کمیته اجرایی در روز یکشنبه برای رسیدگی به اقدام هتاکانه اخیر رژیم صهیونیستی خبر داد.

دیپلماتیک

اخراج چهار نفر از کارکنان سفارت ایران در جمهوری آذربایجان

وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان در بیانیه‌ای از فراخواندن سفیر ایران در باکو و اخراج ۴ نفر از کارکنان سفارت ایران خبر داد.

به گزارش ایسنا، وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان در بیانیه‌ای اعلام کرد که سیدعباس موسوی سفیرایران در آذربایجان، ششم آوریل (۱۷ فروردین) به این وزارت‌خانه فراخوانده شد. در این بیانیه آمده است که مراتب «نارضایتی شدید» به دلیل آن چهار «اقدامات تحریک‌آمیز اخیر ایران در قبال آذربایجان» خوانده شده است، به موسوی ابلاغ شد. وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان همچنین اعلام کرد که به موسوی اطلاع داده شد که ۴ نفر از کارکنان سفارت ایران در باکو به دلیل «عملکرد منفی شان دیپلماتیک و معیار با کنوانسیون ۱۹۶۱ وین درباره روابط دیپلماتیک»، ماطلوب» تلقی شده و از آن‌ها خواسته شده است در مدت ۴۸ ساعت جمهوری آذربایجان را ترک کنند.

رویداد

تقدیم استوارنامه سفیر جدید ایران در قزاقستان

«علی اکبر جوکار» سفیر جدید کشورمان در قزاقستان دیروز با حضور در محل کاخ ریاست جمهوری قزاقستان (آکودا) استوارنامه خود را تقدیم قاسم ژومارت توکایف رئیس‌جمهور این کشور کرد.

به گزارش ایسنا، به نقل از سفارت کشورمان در قزاقستان، در این مراسم که با تشریفات ویژه برگزار شد، رئیس‌جمهور قزاقستان، آغاز ماموریت رسمی در قزاقستان را به دیپلمات‌ها تبریک گفت و بر حمایت دولت قزاقستان در انجام وظایف رسمی از سفرای جدید تأکید کرد.

رئیس‌جمهور قزاقستان تأکید کرد که قزاقستان شریک استراتژیک کشورهایشان در همه زمینه‌ها از جمله تعاملات سیاسی و اقتصادی است‌او گفت: قزاقستان برای همکاری های بین‌المللی آمادگی دارد. توکایف در خاتمه برای سفرا در آینده آرزوی موفقیت کرد و درودهای صمیمانه را به سران کشورهایشان ابلاغ کرد. علاوه بر سفیر کشورمان، سفرای کشورهای ترکیه، مالزی و عربستان نیز در این مراسم استوارنامه خود را به رئیس‌جمهور قزاقستان تقدیم کردند.

سمرقند در انتظار نشست وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان

وزارت خارجه ازبکستان اعلام کرد، نشست «وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان» در تاریخ ۱۲ آوریل (۲۴ فروردین) در سمرقند برگزار خواهد شد.

به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، وزارت امور خارجه ازبکستان با انتشار بیانیه‌ای عنوان کرد: در تاریخ ۱۲ آوریل ۲۰۲۳، سمرقند میزبان نشست «وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان» خواهد بود. وزرای خارجه ازبکستان، چین، ایران، پاکستان، روسیه، تاجیکستان و ترکمنستان وضعیت کنونی افغانستان را بررسی خواهند کرد.

سمرقند همچنین میزبان نشست شورای وزیران امور خارجه کشورهای مشترک المنافع و ششمین نشست وزرای خارجه کشورهای آسیای مرکزی و روسیه در تاریخ ۱۴ آوریل خواهد بود. در ادامه این بیانیه آمده است: قرار است در ۱۴ آوریل ۲۰۲۳ نشست شورای وزیران امور خارجه کشورهای مشترک المنافع با حضور هیئت‌هایی از ازبکستان، جمهوری آذربایجان، ارمنستان، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان، روسیه، تاجیکستان، ترکمنستان و کمیته اجرایی همکاری مشترک بین‌المللی، همکاری در داخل کشورهای مستقل مشترک المنافع و همچنین اجرای برنامه‌های مشترک در دستور کار این نشست قرار گیرد. پس از خروج نیروهای آمریکایی از افغانستان در ۲۱ اوت ۲۰۲۱، دولت این کشور که تحت حمایت آمریکا بود، فروپاشید و طالبان با تشکیل دولتی موقت در افغانستان شروع به ریاست کرد.